

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VI.

Broj 31.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće preplatnike K 1-70, za vanjske s poštarnom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na pô i na cijelu godinu razmjerno više.

Pojedini broj stoji 16 flira.

Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
30. srpnja 1911.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u redakcionalo dijelu 20 fl. u oglašnom 10 fl. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Ispravak zemljaričkog katastra.

U našoj okolini i u samom mjestu otpočelo je novo razredjivanje zemljišta, odnosno ispravak zemlj. katastra na osnovu zak. čl. V: 1909.

Informacije radi upozorit ćemo interesente na slijedeće:

Porez po novom razredenju propisat će se počevši od 1. siječnja 1913.

Porez na zemljaričku snizuje se u našem procjenbenom kotaru (Jaska II) na dva načina.

Prvo je snižena ljestvica čistog prihoda, od koje se računa porez i to tako, da oranica prvog razreda imade mjesto K 24 — samo K 21 — čistog prihoda, oranica drugog razreda mjesto K 1950 samo K 18 —, oranica trećeg razreda mjesto K 15 — samo K 14 —, oranica četvrtog razreda mjesto K 11-50 samo K 11 —; vinograd prvog razreda mjesto K 47 — samo K 40 — vinograd drugog razreda mjesto K 36 — samo K 30 — Ostalo je pri starom.

Druge bit će snižen porez i to za 20 posto, jer će se kod nas plaćati mjesto 25-5 posto samo 20 postotni poreza od ljestvice čistog prihoda.

Do godine 1913. plaća provincija, kamo se i mi brojimo, 17-1 posto poreza za zemljaričku i 8-4 posto zemlj.-rasteretnog poreza, dakle i kupno 25-5 posto a od godine 1913. bit će uveden za čitavu Hrvatsku i Slavoniju 20 posto porez.

Uslijed toga će se kod nas sniziti porez za 20 posto, a u bivšoj vojnoj krajini, gdje se nije plaćao zemljorasteretni porez, povisiti će se porez sa nešto manje postotaka, za koliko se kod nas snizio.

No razredjivanje obaviti će se samo za ekonomička kulturna tla, dok se šume neće klasificirati.

Upozoravaju se svi zemljoposjednici, da imaju prava, ako nisu zadovoljni sa razredjenjem reklamacije, pa će oblasti ISI na ruku osima, koji bi možebitne reklamacije imali.

Vrijeme kad će se moći reklamacije podnijeti bit će posjednicima javljeno, te je za te reklamacije propisano vrijeme, koje neko nikao ne znači.

Iz trgovinskog zastupstva.
(Svjetlost izvješćaja sjednice od 19. srpnja).

7. Kr. kot. oblast dostavlja molbu Marije udove Vrbničak, kojom molji, da je za-

slupstvo za dužnu potrošarinu od 137 K počeka do Martinja. — Žup. tajnik podupire ovu prošnju kao obzira vrijednu. Moliteljici bila je odredjena dražba za 16. srpnja; na njenu molbu kot. oblast je ovu dražbu predviđeno obustavila. Zast. Hrčić takodje preporučuje, da se udovici Vrbničak dade rok plateža do zamoljena termina s obzirom na loše prilike i siromaštvo. — Zastupstvo zaključuje, da se ud. Vrbničak odgodi platežni rok do 11. studenoga.

8. Načelnik predlaže, da se izaberu dva zastupnika, koja će prisustvovati predaji opć. inventara u njegove ruke.

Biraju se zast. Bedenko Hrčić i Jurčić.

9. Zast. Reizer ml. upozoruje na poznate žalosne prilike Gajeve ulice, koja nije kanalizirana. Pita, kada će se početi s kanalizacijom. — Nač. odgovara, da će ovo pitanje riješiti čim prije, jer i njemu leži na srcu.

10. Zast. Budi ističe, da su jednu opć. mjenicu potpisivali on i zast. Osaković, pa bi sad trebali to drugi zast. učiniti, jer je rečeno, da će se potpisivati alfabetskim redom. (Glasovi: To se i čini). — Zast. Razum drži, da je ova mjenica već plativa, pa bi je valjalo isplatići iz onih tražbina, koje nijesu utjerane. — Bilježnik Čop veći, da je ta svota od 3000 K uzajmijena za krčenje Sikave. Zastupstvo je ustanovilo ovu svotu otplaćivati u godišnjim otplacima, te je prvi rok za otplatu bio ustanovljen u godini 1910. Znatno manje svote unišle su na raznim stavkama i radi toga ima prekoračenja. — Kroz 2 godine, veći, unišlo je manje za 8000 K naročito u 1909., kad su bili sajmovi zatvoreni 6 mjeseci. — Stoga taj manjak da ne može pokriti iz vlastite imovine.

— Žup. tajnik: Kad ne možete izdati, treba da potražite ovlast zastupstva bez čije privolje ne smije se prekoračiti ni jedne stavke proračunom odredjenog rashoda. — Zast. Razum ističe, da bi se moglo utjerati najmanje 6000 K. — Žup. tajnik mniye, da će se jedva polovina dugovina moći sada ubrati sobzirom na danas postojeće jedne materijalne prilike općinara. — Zast. Hrčić predlaže, da načelnik stvori jedan projekt, prema kome bi valjalo sanirati finansijske prilike općine. Onda treba da izadje s ovakom osnovom pred zastupstvo, koje treba da jednu posebnu sjednicu posveti samo ovom važnom pitanju. (Prima ne).

Zast. Razum upozoruje, da se plaćanju zateznih karata posveti najveća briga. — Zast. Reizer: To smo već nebrojeno puta ovdje tražili. — Zast. Hrčić: G. Levičar je spreman financijer, pa će valjda znati, kako će izdati ubuduće. — Zast. Razum ističe, da se i kod sastava proračuna često grijesiti, što je on već negazio. Gleda se samo na to, da bude manje nemeta, a ne napituje se, može li se uistinu izdati sa dotacijom pojedinih stavki.

11. Načelnik predlaže, da se zastupstvo obrati s molbom na upravu samoborskog župljanice radi uobičajenja cijena. Samobor, radi visokih voznih prijekobi mnogo trpi. U Zagrebu tramvaj vozi po 10 fl., pa tko će

onda izleti praviti u Samobor! (Prijedlog se prihvata).

12. Pročitan je i ovjerovljen zapisnik prošle sjednice, pak je potom sjednica dovršena.

Kanalizacija Gajeve ulice.

Već nema čovjeka u Samoboru, koji ne bi bio uvjeren, da se u Gajevoj ulici ima odstraniti poznata graba, koja ovu ulicu nagrdjuje, a osim toga svojim smrdežom ozvoljuje nesamo stanovnike one ulice, nego i svakog općinara, koji zna da ovake pojave ne mogu povoljno utjecati na zdravlje ljudi, kojima je sudjelo da nastavaju uz tu smradnu grabu. Potreba kanalizacije Gajeve ulice već je toliko put naglašavana i javno i privatno, u zastupstvu i kod oblasti, da doista ne treba više ni jedne riječi trošiti, a da se utvrdi jedna činjenica: e bi bio smrstan grijeh odgadjati još dalje ovo pitanje.

Novi načelnik jedva da je nastupio na stolicu, već je interpeliran radi Gajeve ulice kada je kani uredjivati. To je i posve razumljivo. On je već godine 1907. stavio ponudu općini, da izvede kanalizaciju, stanovnik je Gajeve ulice, koji svaki dan gleda žalosnu sliku svoje ulice, a osim toga, poznato je, kako je on na svoga predsjednika sadašnjeg bilježnika Čopa upravo javan upit, kada će stanovnici Gajeve ulice doživjeti sreću i dočekati tako žudjenu kanalizaciju.

Kad dakle novi načelnik ne bi smjesta poduzeo sve korake, da se pristupi k uređenju Gajeve ulice, ne bi bio dosjedan sam sebi.

Medutim je kotarska oblast već odredila doprinožbenu raspravu i učinila odredbe, da tehnički izvjesitelj izradi troškovnik u najkraćem roku, pa je tako načelniku g. Levičaru sada olakšano, da on u svome djelokrugu može ovo goruće pitanje što prije privesti kraju. Mi to u interesu čitavog Samobora želimo, da se prirede k radu u pogledu te kanalizacije, jer je odgadjanja bilo i dosada zuviše.

Doprinožbena rasprava u ovom predmetu održana je u srijedu u uredu kotarske oblasti, te joj je voditelj bio Žup. tajnik g. Spigelski.

Načelnik Levičar predložio je, da se kanal izgradi počevši od kuće Balaj do putne Križine, te molji, da se općini prepusti, da ove zadnje izvede u vlastitoj režiji. Predlaže, da interesenti, posjednici u Gajevoj ulici, plaćaju po tek. metru svotu od 3 K, a ostatak namirila bi općina Samobor, koja bi osim toga i uplatila kao posjednica zemljišta u redenoj ulici, još i dodični određeni iznos po 3 K od 1 m duljine.

S tim se prijedlogom nijesu u prvi mah složili nekoj interesenti, naročito općinari Matović i Tkaličić tražili su, da se kanal izvede za namirila, koji bi se u tu svrhu raspisao na sve općinare. No kasnije su i ovi odustali od svojih prijedloga, pošto im

je predviđeno, da su i za kanale u drugim ulicama plaćali posjednici tih ulica, a nije se raspisivao namet na čitav Samobor.

Potom su svi naznačni interesenti privoljni zapisnički, da će uplatiti 3 K po metru, no i sa dodatkom, da se s izgradnjom kanala ima bezodvlačno otpočeti.

I ovo je sada uspjeh, ali i bitni preduvjet, da se s ovom kanalizacijom može otpočeti.

Šteta da kod doprinozbenih rasprave nije sudjelovao tehnički izvjestitelj, koji je bio na nju pozvan. Ovako treba još pričekati njegov troškovnik i osnovu, no ovo se, kako čujemo, očekuje svaki čas. I onda valjda više neće biti zapreka, da se s kanalizacijom otpočne, i da već jednom umuknu u našem zastupstvu vječne ali i posve opravdane interpelacije gledje Gajeve ulice.

Domaće vijesti.

Blagoslov kapelice sv. Ane obavio je u srijedu, na Aninovo, izaslanik duha stola, kanonik, preč. gosp. Dr. Premuš.

Kod ovog čina kao i kod sv. misa prisustvovao je velik broj pobožnog općinstva. Kapelica je ukusno slikana i uredjena te se svojom nutrinjom i spoljašnjosti prijatno doimlje.

Plivački meeting u Samoboru. Novo osnovani Hrv. sportski klub "Concordia" priređuje danas u prekrasnom hidroplavičkom kupalištu u Samoboru moderni plivački meeting sa slijedećim rasporedom:

1. Brzo plivanje na 50 m. za prvenstvo Hrvatske i Slavonije. 2. Plivanje na 402 i četvrt m. 3. 50 yarda za ženske. 4. Plivanje na ledjima 100 yarda za prvenstvo Hrvatske i Slavonije. 5. Plunging. Skok na glavice bez tempa. 6. Umjetno skakavanje. (3 propisne vježbe). 7. 75 yarda za Samoborčane. 8. Plivanje na prsimu preko 75 yarda za prvenstvo Hrvatske i Slavonije. 9. Mješovita štafeta: 3x40 m. (na prsimu, ledjima i sprintu). 10. 80 yarda na ledjima. 11. 200 yarda na prsimu.

Pobjednici dobit će prekrasne kolajne. Prijave natjecatelja s uložcima šalju se na adresu gdjice. Ernestine Rosmanith, cand. phil. Zagreb, ili dra. Juratovića u Samoboru, za 1. 4. i 8. točku plaća se uložak 4 K (po točki), za štafetu po momčadi 8 K, za točke 3. 6. 10. i 11. po 3 K, za ostale pak 2 K. Dame plaćaju samo 1 K.

Za vrijeme pauza svirat će glazba (bečki kvartet). — Buffet. — Novinari dobit će posebni stol. Početak točno u 4 i pol sati popodne. Ulažnica po osobi 1 K, djeti i djeca 50 fillira.

Dr. Fran Ilešić. Naš lanjski znanac, odlični slovenski književnik, Dr. Fran Ilešić, dolazi iduće sedmice u Samobor, te će u nas proboraviti neko vrijeme na ljetovanju. Dobro nam došao!

Školske stvari. Upravni odbor županije odlučio je, da se gradi dvorazredna škola u Pavučnjaku. Sveukupni troškovi računani su na 51.000 K. No jer će se radi namaknuća nužnih sredstava morati radnja za nekoliko godina odgoditi, ima se dotad postaviti još jedno učiteljsko lice u Sv. Martinu gdje škola ima već danas 500 sposobnjaka, te jedan učitelj nikako i ni približno ne može da udovolji dužnostima, koje se od njega traže.

Nova klasacija zemljista. U općini Podvrh otpočelo je novo razredjivanje zemljista na osnovu zak. čl. V. 1909. Kr. katastralni izaslanik za naš kotar jest gosp. Vladimir Steiner. Čim bude posao obavljen za općinu Podvrh, otpočet će klasacija za općinu Samobor.

Mjesto učiteljice u Samoboru. Smrću Andjeje Dragar ostalo je ispraznjeno mjesto učiteljice u Samoboru. Za ovo mjesto raspisan je bio natječaj, te je na nju rešenje 14 molitljica. Školski odbor predložio je u posljednjoj sjednici vlasti na imenovanje: na 1. mjestu gdjicu. Zlatu Bo-

gović na 2. mjestu gdjicu, Zlata Prišlin, a na 3. mjestu gdjicu. Darinku Bartolić.

† **Franjo Štimac.** župnik plješivički, umro je prekojuče u Zagrebu u 38 godini života. Bijaše čestit svećenik, i iskreni prijatelj naroda. Časna mu spomen.

Aninsko proštenje. Danas je glasovito aninsko proštenje, ujedno i velika pučka svečanost spojena sa posvetom od temelja renovirane crkvice sv. Ane. U debelom hladu prostranoga Anin perivoja sa raskošno uređenim blagovalištem i plesalištem, a uz svirku prokušane zagrebačke vatrogasse glazbe, bit će obilne zabave i užitka. Pripreme su za ovu svečanost velike, pa će zadovoljiti svakoga. Na okupu je sve samoborsko gradjanstvo i dobroćudno seljaštvo iz bliže i dalje okolice, a dragim nam susjedima zagrepčanima pružila je sušretljiva uprava samoborske željeznice nepregled vlastova ovamo i natrag. Poskrbljeno je za hladno pivo, te žarku i zdravu samoborsku i plješivičku vinsku kapljicu, slasnu odojčad i janjad pečenu na ražnju, te za poznato samoborsko pečenje sočne svinjetine, kao i za razna hladna jela.

Danas općit će slijedeći vlastovi na našoj željeznicu:

Zagreb odlazak 5:48 jutrom, 7:30, 9:30, 11:30 prije podne, 1:14, 2:30, 3:30, 4 popodne, 8, 9:30, 11 večer;

Samobor odlazak 5:45 jutrom, 7:30, 9:27, 11:30 prije podne, 1:10, 2:32, 3:37 popodne, 8, 9:30, 11 večer.

Hrv. pjev. društvo "Jeka" priređuje u nedjelju, 6. kolovoza, ljetni koncert s plesom u hotelu Panzija u Samoboru. Iz blagdonakonosti prema društvu sudjeluju gdjice, Emica Anger i g. Miloš Zec. Potanje u idućem broju.

Prijave ovogodišnjeg vinskog priroda Trg. poglavarsko pozivaju sve vlasnike vinograda i voćnjaka, da ovogodišnji prirod grožđa i voća, određenog za vlastitu porabu, u svrhu oprosta od plaćanja poreza na piće vina, prijave do 15. rujna. Tko to ne učini, gubi pravo na oprost poreza od potroška vina za domaću porabu.

Nabacuje se kamenjem. Antun Žganjer, seoski momčić u Bošnjačkom selu, mislio je, da će se najbolje osvetiti svomu susjedu Martinu Žganjeru, ako će ga dočekati kamenjem. To je i učinio nanjevili mu više lakih tjelesnih ozljeda, radi kojih će odgovarati kod ovađanjeg kot. suda.

Statistika mrtvih. Ove godine do današnjeg dana umrle su u Samoboru 43 osobe. Po mjesecima umrlo ih je u siječnju 9, veljači 6, ožujku 8, travnju 9, svibnju 2. lipnju 4 i u srpnju 5 osoba. Od 1. siječnja do kraja srpnja prošle godine umrlo je u Samoboru 36 osoba, prema tomu za 7 manje negoli ove godine u istom razdoblju. Najpozivniji mjesec — što se mortaliteta tiče — bio je ove godine svibanj, najnepovoljniji siječanj i travanj.

Aninski sajam održan u Samoboru godišnji, t. z. aninski sajam, koji je usmjerovalo najveće žege, bio doista živahan. Dovedeno je na nj 726 kom. rogalog blaga i 210 kom. svinja, te je prodano 120 kom. blaga i 21 kom. svinja.

Vise reda na trgu. Primamo iz građanskih krugova: Po nedjeljama na trgu prolaziti, postaje već prava umjetnost. Pred kuipama, gdje se prodaje razni živeči, namogila se toliko seljakinja u grupama, da jednostavno sprečavaju put do kupe. Ove žene niti što prodaju, niti što kupuju, nego stoje onde iz običaja na putu razgovora. Ima za ovaku konverzaciju i drugdje mjesto, a ne išk u kupe, gdje treba najviše proštor. Čovjek se mora laktima boriti, da počuša proizvod, no svakako je u pogibli, jer je svaka od stojećih oborešana ili velikom košarom ili ogromnom hambojom ispod pezuha. Novi načelnik stavio je u svoj program, kako čitasmo, i red, pa molimo da takovog najprije učini na trgu po nedjeljama. Treba svijet uputiti, da ne sprečava promet na najživljem mjestu, kako se to po točem običaju već dugo dešava.

Umrli u Samoboru od 23. do 30. srpnja.

Valentina Mainer, dijete švelje, 1 god. 6 mј., Gračec 4, od meningitisa.

Ivana Bastijančić, dijete lancara, 19 mј., Gornji kraj, od slobode.

Josip Kuntarić, poljoprivrednik, 51 god. Lešće br. 7., od tuberkuloze pluća.

Julijana Turk, dijete postolara, 7 god. Gornji kraj br. 23, od tuberkuloze pluća.

Društvene vijesti.

Hrv. Sokol u Samoboru upozoruje sve svoje članove, da buzuvjetno još tečajem ovoga tjedna ispunje i predaju upitnice za slet, koje im je društvo dostavilo. Tko nije ponutnjom dobio upitnicu, neka je traži od tajnika br. Saurera. Iznos od K 4 za sletsku legitimaciju valja najkasnije do 5. kolovoza opodne predati blagajniku br. Matoti. Na kasnije prijave i uplate ne će se moći uzeti nikakav obzir. Braća, koja žele sletu prisutvovati u društvenoj odori, dužna su legitimaciju nabaviti na svaki način, jer im se bez legitimacije neće u Zagrebu dopustiti pristup u povorku.

Molbenice za potporu iz društvene putne blagajne valja najdužje do 3. kolovoza predati tajniku br. Saureru. Potporu mogu dobiti samo članovi vježbači.

Odbor.

PROSVJETA.

Suprug Ljubice Cantily. Ponukan članom pobratima g. Bogumila Tonija u "Samoborskem listu" od 9. travnja o. g. išao sam ponovo potražiti podatke o porodici "Engler" u Matice župne crkve Djevice Marije (franjevačke crkve) u Ljubljani. No uzalud sam tražio Edvarda Aleksandra u krasoj knjizi godine 1815.; u krsnim knjigama našao sam uopće tek Adolfa Franca, rođena 10. aprila 1817. A u Matici vjenčanih god. 1844. našao sam ovo dvoje: Engler Vilhelm, rođ. u aprili 1813. (nastavajući u "Kapucinskom predgradju" br. 24.) vjenčao se 2. maja 1844., a Engler Ludvig, rođ. 29. jula 1815. (obitavajući u Gradischu br. 41.) vjenčao se 17. juna 1844., dakič iste godine.

Iz toga slijedi: Budući da u Matici krštenih nije zabilježen ni Vilhem ni Ludvig, bilo bi moguće da je uredjujući franevac zaboravio i Edvarda Aleksandra. Tada usto ostaje još god. 1815. kao godina rođenja dva Englera.

Ali su bili Ludvig i Edvard Aleksander blizanci?

Dr. Fr. Ilešić.

Gospodarstvo.

Metalurgijsko dioničarsko društvo Ruda. Podjednji smo put utrako jačali, da se osnovalo metalurgijsko društvo Ruda. Kako bi djelovanje ovoga društva moglo imati značaj i povoljni posljedici po čitavu našu okolinu, tako se donosi nesrećne vodjenjem rada, davanju oveje općine podatke o cilju ovoga društva na osnovu upisa ove tvrtke u drž. registru.

Društvo je osnovano na temelju pravila od 2. travnja na sjednici u Zagrebu, no time, da je ovlašteno za sve grane ovog poslovanja ili za pojedine osnovati se temelje područnico ili agencije u tu i inozemstvu. Trajanje mu je određeno na neograničeno vrijeme.

Predmet posuđevođa društva jest:
a) potraživanje, rovanje i vodjenje mineralnih minerala i kamena svake vrste;
b) podizanje i promet visokih peći i taljionica svake vrste;
c) izradba ruda za proizvodnju željeza, bakra kao i svih ostalih kovina pomoći elektročelnicama;

